

Füüsikaainekava 9. klassile

Füüsika õppe- ja kasvatusesmärgid

Põhikooli füüsikaõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) tunneb huvi füüsika ja teiste loodusteaduste vastu ning saab aru nende tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonna arengus;
- 2) on omandanud argielus toimimiseks ja elukestvaks õppimiseks vajalikke füüsikateadmisi ning protsessioskusi;
- 3) oskab probleeme lahendades rakendada loodusteaduslikku meetodit;
- 4) on omandanud ülevaate füüsika keelest ja oskab seda lihtsamatel juhtudel kasutada;
- 5) arendab loodusteadusteksti lugemise ja mõistmise oskust, õpib teatmeteostest ning internetist leidma füüsikateavet;
- 6) väärtustab ühiskonna jätkusuutlikku arengut ning suhtub vastutustundlikult loodusesse ja ühiskonnasse;
- 7) on omandanud ülevaate füüsika seosest tehnika ja tehnoloogiaga ning vastavatest elukutsetest, hindab füüsikas omandatud teadmisi ja oskusi karjääri plaanides;
- 8) arendab loodusteaduste- ja tehnoloogiaalast kirjaoskust, loovust ja süsteemset mõtlemist ning on motiveeritud elukestvaks õppeks.

Füüsika õppe- ja kasvatusesmärgid III kooliastmes

Põhikooli füüsikaõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) kasutab füüsikamõisteid, füüsikalisi suurusi, seoseid ning rakendusi loodus- ja tehnikanähtusi kirjeldades, selgitades ning prognoosides;
- 2) lahendab situatsioon-, arvutus- ja graafilisi ülesandeid, mille lahenduse üksikosa sisaldab kuni kaks valemiga esitatud seost, ning hindab saadud tulemuse tõepärasust;
- 3) teisendab mõõtühikuid, kasutades eesliiteid mega-, kilo-, detsi-, senti-, milli-, mikro- ja nano-;
- 4) sõnastab etteantud situatsioonikirjelduse põhjal uurimisküsimuse või -küsimusi, kavandab ja korraldab eksperimendi, töötleb katseandmeid (tabel, aritmeetiline keskmine, mõõtemääramatuse hindamine, graafik) ning teeb järeldusi uurimisküsimuses sisalduva hüpoteesi kehtivuse kohta;
- 5) leiab füüsikaalast infot käsiraamatutest ja tabelitest ning kasutab leitud teavet ülesandeid lahendades;
- 6) visandab füüsikaliste objektide, nähtuste ja rakenduste jooniseid;

- 7) lahendab rakendusliku sisuga osaülesanneteks taandatavaid kompleksülesandeid;
- 8) tunneb ära füüsikateemasid, -probleeme ja -küsimusi erinevates olukordades (loodusteaduslikud tekstid, isiklikud kogemused) ning pakub neile võimalikke selgitusi;
- 9) väärtustab ühiskonna jätkusuutlikku arengut ning suhtub vastutustundlikult loodusesse ja ühiskonnasse.

Õppeteema õpitulemused, õppesisu (teemad)

Kuu	Õpitulemused	Õppesisu	Kohustuslik hindamine	Läbivad teemad, lõiming, üldpädevused.
september	<p>Õpilane:</p> <p>1) kirjeldab nähtuste kehade elektriseerimine ja elektriline vastastikmõju tähtsaid tunnuseid ning selgitab seost teiste nähtustega;</p> <p>2) loetleb mõistete elektriseeritud keha, elektrilaeng, elementarlaeng, keha elektrilaeng ja elektriväli olulisi tunnuseid;</p> <p>3) selgitab seoseid, et samanimeliste elektrilaengutega kehad tõukuvad, erinevate elektrilaengutega kehad tõmbuvad, ning seoste õigsust kinnitavat katset;</p> <p>4) korraldab eksperimendi, et uurida</p>	<p>Elektriõpetus.</p> <p>Elektriline vastastikmõju (5 tundi)</p> <p>Õppesisu</p> <p>Kehade elektriseerimine. Elektrilaeng. Elementarlaeng. Elektriväli. Juht. Isolaator. Laetud kehadega seotud nähtused looduses ja tehnikas.</p> <p>Põhimõisted: elektriseeritud keha, elektrilaeng, elementarlaeng, elektriväli.</p> <p>Praktiline töö: kehade elektriseerimise nähtuse uurimine;</p> <p>IKT rakendamine</p> <p>erinevatest materjalidest kehade elektriseerimine</p> <p>http://phet.colorado.edu/en/simulation/ball</p>	<p>Jooksev hindamine</p> <p>teema jooksul</p>	<p>Keemia: Aatomiehitus.</p> <p>Perioodilisustabel. Ainete koostised: aatomi koostisosad; ionide vaheline vastastikmõju, tuuma ja elektronkatte vaheline vastastikmõju; ionide laengud, aatomi koostis; reaktsioonivõrrandi tasakaalustamine kui elektrilaengu jäävuse seadus.</p> <p>Ajalugu: Vana Kreeka 6.saj. e.m.a; 16.-17. saj. Inglismaa; 18. saj. Ameerika; B. Franklini elust ja tegemistest.</p> <p>Üldpädevused</p> <p>Õpipädevus.</p> <p>Suhtluspädevus.</p>

	<p>kehade elektriseerumist ja nendevahelist mõju, ning teeb järeldusi elektrilise vastastikmõju suuruse kohta.</p>	<p>oons</p> <p>elektrivälja tugevuse sõltuvus laetud kehade kaugusest ja nende laengu suurusest. IKT-</p> <p>http://phet.colorado.edu/en/simulation/charges-and-fields</p>		
oktoober	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loetleb mõistete elektrivool, vabad laengukandjad, elektrijuht ja isolaator olulisi tunnuseid; 2) nimetab nähtuste elektrivool metallis ja elektrivool ioone sisaldavas lahuses tähtsaid tunnuseid, selgitab seost teiste nähtustega ning kasutamist praktikas; 3) selgitab mõiste voolutugevus tähendust, nimetab voolutugevuse mõõtühiku ning selgitab ampermeetri otstarvet ja kasutamise reegleid; 4) selgitab seoseid, et juht soojeneb elektrivoolu toimel, elektrivooluga juht avaldab magnetilist mõju, elektrivool avaldab keemilist toimet, ning selgitab 	<p>Elektrivool (6 tundi)</p> <p>Õppesisu</p> <p>Vabad laengukandjad. Elektrivool metallis ja ioone sisaldavas lahuses. Elektrivoolu toimed. Voolutugevus, ampermeeter. Elektrivool looduses ja tehnikas.</p> <p>Põhimõisted: elektrivool, vabad laengukandjad, elektrijuht, isolaator.</p> <p>IKT rakendamine</p> <p>http://phet.colorado.edu/en/simulation/sugar-and-salt-solutions</p> <p>http://mudelid.5dvision.ee/elektrivool/index.htm</p>	<p>Jooksev hindamine</p> <p>teema jooksul</p>	<p>Keemia: soolad, alused ja happed – ained, mis annavad vesilahustesse ioone; metallide elektronstruktuuri eripära; ainete tootmine elektrolüüsil;</p> <p>Aatomiehitus, Perioodilisustabel.</p> <p>Ainete koostised: metallide elektronstruktuur, ioonid</p> <p>Tuntumad liht- ja liitained: metallide elektrijuhtivus, metalliline side</p> <p>Bioloogia: koevedelik kui soolalahus, elusorganism kui hea elektrijuht, närvisignaalide elektriline olemus; talituse regulatsioon: närv, närviimpulss</p>

	seost teiste nähtustega ja kasutamist praktikas.			<p>Tervis ja ohutus. looduslik vesi kui hea elektrijuht ja elektriseadmete ohutus; elekter ja ohutus.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: metalliga katmine, galvanoplastika ja teised elektrivoolu toimete rakendused; digitaal- ja analoogmõõteriist.</p> <p>Üldpädevused Õpipädevus. Suhtluspädevus.</p>
November detsember	<p>Õpilane:</p> <p>1) selgitab füüsikaliste suuruste pinge, elektritakistus ja eritakistus tähendust ning mõõtmise viisi, teab kasutatavaid mõõtühikuid;</p> <p>2) selgitab mõiste vooluring olulisi tunnuseid;</p> <p>3) selgitab seoseid, et:</p> <p>a) voolutugevus on võrdeline pingega</p>	<p>Vooluring (13 tundi)</p> <p>Õppesisu</p> <p>Vooluallikas. Vooluringi osad. Pinge, voltmeeter. Ohmi seadus. Elektritakistus. Eritakistus. Juhi takistuse sõltuvus materjalist ja juhi mõõtmetest. Takisti. Juhtide jada- ja rööpühendus. Jada- ja rööpühenduse kasutamise näited.</p> <p>Põhimõisted: elektritakistus, vooluallikas, vooluring, juhtide jada- ja</p>	<p>Jooksev hindamine teema jooksul</p>	<p>Keemia: keemiline vooluallikas – elektronide loovutamine ja liitmine redoksreaktsioonides</p> <p>Bioloogia: elektrienergia kasutamine kalad.</p> <p>Matemaatika: võrdeline ja pöördvõrdeline seos.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: erinevad vooluallikad, roheline energia; elektriskeemide näited</p>

	<p style="text-align: center;">$I = \frac{U}{R}$;</p> <p>(Ohmi seadus)</p> <p>R</p> <p>b) jadamisi ühendatud juhtides on voolutugevus ühesuurune $I = I_1 = I_2 = \dots$ ja ahela kogupinge on üksikjuhtide otstel olevate pingete summa ;</p> <p>c) rööbiti ühendatud juhtide otstel on pinge ühesuurune $U = U_1 = U_2 = \dots$ ja ahela kogu voolutugevus on üksikjuhte läbivate voolutugevuste summa</p> <p style="text-align: center;">~~$I = I_1 + I_2$~~;</p> <p style="text-align: center;">$R = \rho \frac{l}{S}$</p> <p>d) juhi takistus</p> <p>4) kasutab eelnimetatud seoseid probleeme lahendades;</p> <p>5) selgitab voltmeetri otstarvet ja kasutamise reegleid;</p> <p>6) selgitab takisti kasutamise otstarvet ja ohutusnõudeid ning toob näiteid takistite kasutamise kohta;</p>	<p>rööpühendus, voolutugevus, pinge, lüliti.</p> <p>Praktilised tööd:</p> <p>1) juhtide jada- ja rööpühenduse uurimine;</p> <p>2) voolutugevuse ja pinge mõõtmine ning takistuse arvutamine;</p> <p>IKT rakendamine</p> <p>http://mudelid.5dvision.ee/jadapara/index. htm</p> <p>Fail:Vooluring.swf kirjeldab Ohmi seadust.</p>	<p>(näiteks kõlar); Takistite ja reostaatide kasutamine tehnikas</p> <p>Üldpädevused</p> <p>Õpipädevus.</p> <p>Suhtluspädevus.</p> <p>Matemaatika- ja loodusteaduste- ning tehnoloogiaalane pädevus.</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus.</p>
--	--	---	--

	<p>7) selgitab elektritarviti kasutamise otstarvet ja ohutusnõudeid ning toob näiteid elektritarvitite kasutamise kohta;</p> <p>8) leiab jada- ja rööpühenduse korral vooluringi osal pinget, voolutugevuse ning takistuse;</p> <p>9) korraldab eksperimendi, mõõtes otseselt voolutugevust ja pinget, arvutab takistust, töötleb katseandmeid ning teeb järeldusi voolutugevuse ja pinget vahelise seose kohta.</p>			
<p>detsember - jaanuar</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) selgitab elektrivoolu töö ja elektrivoolu võimsuse tähendust ning mõõtmise viisi, teab kasutatavaid mõõtetühikuid;</p> <p>2) loetleb mõistete elektrienergia tarviti, lühis, kaitse ja kaitsemaandus olulisi tunnuseid;</p> <p>3) selgitab valemite $A = I \cdot U \cdot t$, $N = I \cdot U$ ja $A = N \cdot t$ tähendust ja seost vastavate</p>	<p>Elektrivoolu töö ja võimsus (9 tundi)</p> <p>Õppesisu</p> <p>Elektrivoolu töö. Elektrivoolu võimsus. Elektrisoojendusriist. Elektriohutus. Lühis. Kaitse. Kaitsemaandus.</p> <p>Põhimõisted: elektrienergia tarviti, elektrivoolu töö, elektrivoolu võimsus, lühis, kaitse, kaitsemaandus.</p> <p>IKT rakendamine</p> <p>http://mudelid.5dvision.ee/olmeelekter/ind</p>	<p>Jooksev hindamine</p> <p>teema jooksul</p>	<p>Geograafia; Tööstus ja energiamajandus: energia säästlik tarbimine</p> <p>Tervis ja ohutus.</p> <p>elektri ohtlikkus ja ohutusnõuded elektri käsitlemisel,</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng:</p> <p>elektrienergia tarbimine; elektrienergia kulude analüüsimine, säästmise võimalused; elektriküte</p>

	<p>nähtustega ning kasutab seoseid probleeme lahendades;</p> <p>4) kirjeldab elektriliste soojendusseadmete otstarvet, töötamise põhimõtet, kasutamise näiteid ja ohutusnõudeid;</p> <p>5) leiab kasutatavate elektritarvitite koguvõimsuse ning hindab selle vastavust kaitsme väärtusega.</p>	<p>ex.htm</p>		<p>kodudes, mugavus ja/või raiskamine</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: elektriküte kodudes, mugavus ja/või raiskamine</p> <p>Üldpädevused</p> <p>Õpipädevus.</p> <p>Suhtluspädevus.</p> <p>Matemaatika- ja loodusteaduste ning tehnoloogiaalane pädevus.</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus.</p>
aanuar	<p>Õpilane:</p> <p>1) loetleb magnetvälja olulisi tunnuseid;</p> <p>2) selgitab nähtusi Maa magnetväli ja magnetpoolused;</p> <p>3) teab seoseid, et magnetite erinimelised poolused tõmbuvad, magnetite samanimelised poolused tõukuvad, et magnetvälja tekitavad liikuvad elektriliselt laetud osakesed, ning selgitab nende seoste tähtsust praktikas, kirjeldades või kasutades sobivaid</p>	<p>Magnetnähtused (6 tundi)</p> <p>Õppesisu</p> <p>Püsिमagnet. Magnetnõel. Magnetväli. Elektromagnet. Elektrimootor ja elektrigeneraator kui energiamuundurid.</p> <p>Magnetnähtused looduses ja tehnikas.</p> <p>Põhimõisted: magnetväli.</p> <p>Praktiline töö: elektromagneti valmistamine ja uurimine.</p>	<p>Jooksev hindamine</p> <p>teema jooksul</p> <p>Kirjalik töö</p> <p>Elektriõpetus.</p>	<p>Keemia: Magneetuvad metallid – VIII B rühmast ja IV perioodist Fe, Co, Ni</p> <p>Geograafia: Magnetpooluste asukoha leidmine kaardil, magnet- ja geograafilised poolused. Kompassi kasutamine</p> <p>Tervis ja ohutus.</p> <p>leiutised ja tehnika areng.</p> <p>Üldpädevused</p> <p>Õpipädevus.</p>

	<p>nähtusi;</p> <p>4) selgitab voolu magnetilise toime avaldumist elektromagneti ja elektrimootori näitel, kirjeldab elektrimootori ja elektrigeneraatori töö energeetilisi aspekte ning selgitab ohutusnõudeid neid seadmeid kasutades;</p> <p>5) korraldab eksperimendi, valmistades elektromagneti, uurib selle omadusi ning teeb järeldusi elektromagneti omaduste vahelise seose kohta.</p>			Suhtluspädevus.
eebruar	<p>Õpilane:</p> <p>1) kirjeldab tahkise, vedeliku, gaasi ja osakestevahelise vastastikmõju mudeleid;</p> <p>2) kirjeldab soojusliikumise ja soojuspaisumise olulisi tunnuseid, seost teiste nähtustega ning kasutamist praktikas;</p> <p>3) kirjeldab Celsiuse temperatuuriskaala saamist;</p> <p>4) selgitab seost, et mida kiiremini liiguvad aineosakesed, seda kõrgem on</p>	<p>2.4.4.4. Soojusõpetus. Tuumaenergia</p> <p>Aine ehituse mudel. Soojusliikumine (5 tundi).</p> <p>Õppesisu</p> <p>Gaas, vedelik, tahkis. Aineosakeste kiiruse ja temperatuuri seos.</p> <p>Soojuspaisumine. Temperatuuriskaalad.</p> <p>Põhimõisted: soojusliikumine, soojuspaisumine, Celsiuse skaala.</p> <p>IKT rakendamine</p>	<p>Jooksev hindamine</p> <p>teema jooksul</p>	<p>Keemia: Millega tegeleb keemia: ainete füüsikalise omadused, agregaatolek. Millega tegeleb keemia: Reaktsioonide kiirendamise võimalused - temp mõju reaktsiooni kiirusele. Keemiline side ja osakeste vaheline jõud. Molekulimudelid</p> <p>Ajalugu: Atomistika Vanas Kreekas ja renessansi ajal.</p> <p>Bioloogia: lõhnade levimine; elusolendite kehatemperatuur.</p>

	<p>temperatuur;</p> <p>5) selgitab termomeetri otstarvet ja kasutamise reegleid.</p>	<p>http://phet.colorado.edu/en/simulation/status-of-matter,</p> <p>http://www.youtube.com/watch?v=ntQ7qGilqZE</p> <p>http://mudelid.5dvision.ee/temperatuur/index.htm</p> <p>Fail:Soojusliikumine.swf difusiooni kohta.</p>		<p>Temperatuuri mõju taimedele.</p> <p>Geograafia: Soojuspaisumise mõju mullale ja kivimitele. Temperatuur Maa eri piirkondades. Erinevates riikides kasutatavad temperatuuriskaalad</p> <p>Tervis ja ohutus.</p> <p>Meditiinilise termomeetri kasutamine. Keskkonna temperatuuri mõju inimesele.</p> <p>Üldpädevused</p> <p>Õpipädevus.</p> <p>Suhtluspädevus.</p>
märts - aprill	<p>Õpilane:</p> <p>1) kirjeldab soojusülekanne olulisi tunnuseid, seost teiste nähtustega ja selle kasutamist praktikas;</p> <p>2) selgitab soojushulga tähendust ja mõõtmise viisi ning teab kasutatavaid mõõtühikuid;</p> <p>3) selgitab aine erisoojuse tähendust, teab seejuures kasutatavaid mõõtühikuid;</p>	<p>Soojusülekanne (9 tundi)</p> <p>Õppesisu</p> <p>Keha soojenemine ja jahtumine.</p> <p>Siseenergia. Soojushulk. Aine erisoojus.</p> <p>Soojusülekanne. Soojusjuhtivus.</p> <p>Konvektsioon. Soojuskiirguse seaduspärasused. Termos. Päikeseküte.</p> <p>Energia jäävuse seadus soojusprotsessides. Aastaegade</p>	<p>Jooksev hindamine</p> <p>teema jooksul</p>	<p>Keemia - Aine hulk.</p> <p>Moolarvutused: normaaltingimused; reaktsiooni käigus vabanev soojus</p> <p>Geograafia: Euroopa ja Eesti kliima ja veestik: Hoovuste mõju kliimale</p> <p>Loodusvööndid: Polaarjooned, polaaröö ja –päev</p> <p>Kliima: päikesekiirguse jaotumine</p> <p>Maal, aastaegade kujunemine,</p>

<p>4) nimetab mõistete siseenergia, temperatuurimuut, soojusjuhtivus, konvektsioon ja soojuskiirgus tähtsaid tunnuseid;</p> <p>5) sõnastab järgmised seosed ning kasutab neid soojusnähtusi selgitades: soojusülekanne korral levib siseenergia soojemalt kehalt külmemale; keha siseenergiat saab muuta kahel viisil: töö ja soojusülekanne teel; kahe keha soojusvahetuse korral suureneb ühe keha siseenergia täpselt niisama palju, kui väheneb teise keha siseenergia; mida suurem on keha temperatuur, seda suurema soojushulga keha ajaühikus kiirgab; mida tumedam on keha pind, seda suurema soojushulga keha ajaühikus kiirgab ja ka neelab;</p> <p>6) selgitab seose</p> <p> või <i>Q_{gen}</i>,</p> <p>kus $\Delta t = t_2 - t_1$, tähendust ja seost</p>	<p>vaheldumine. Soojusülekanne looduses ja tehnikas.</p> <p>Põhimõisted: siseenergia, temperatuurimuut, soojusjuhtivus, konvektsioon, soojuskiirgus.</p> <p>Praktilised tööd: kalorimeetri tundmaõppimine ja keha erisoojuse määramine.</p> <p>IKT rakendamine</p> <p>Fail:Soojusjuhtivus mudel.swf</p> <p>soojuse ülekandmiseks kahe anuma vahel.</p>	<p>merede ja ookeanide mõju, õhuringlus ja tuuled; soojuslik tasakaal Maal; maapinna, õhu, vee soojusjuhtivus; tuul ja hoovused kui konvektsioon; Päikese soojuskiirgus. Soojushulad veekogude soojenemisel ja jahtumisel; vesi ja selle suur erisoojus</p> <p>Bioloogia: vesi ja selle suur erisoojus</p> <p>Tervis ja ohutus.</p> <p>Inimese soojatajuvus.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: ehitusel ja majapidamises kasutatavate materjalide soojusjuhtivus, soojuskiirguse kaardistamine hoonete soojustamise kvaliteedi määramiseks; kuidas teha päikesekollektorit; vee kasutamine keskküttesüsteemides</p> <p>Üldpädevused</p> <p>Õpipädevus.</p> <p>Suhtluspädevus.</p>
---	---	---

	<p>soojusnähtustega ning kasutab seoseid probleeme lahendades;</p> <p>7) selgitab termose, päikesekütte ja soojustusmaterjalide otstarvet, töötamise põhimõtet, kasutamise näiteid ning ohutusnõudeid;</p> <p>8) korraldab eksperimendi, mõõtes katseliselt keha erisoojuse, töötleb katseandmeid ning teeb järeldusi keha materjali kohta.</p>			<p>Matemaatika- ja loodusteaduste ning tehnoloogiaalane pädevus.</p>
<p>prill - mai</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) loetleb sulamise, tahkumise, aurumise ja kondenseerumise olulisi tunnuseid, seostab neid teiste nähtustega ning kasutab neid praktikas;</p> <p>2) selgitab sulamissoojuse, keemissoojuse ja kütuse kütteväärtuse tähendust, teab kasutatavaid mõõtühikuid;</p> <p>3) selgitab seoste $Q = \lambda m$, $Q = Lm$ ja $Q = r m$ tähendusi, seostab neid teiste nähtustega ning kasutab neid probleemide</p>	<p>Aine olekute muutused.</p> <p>Soojustehnilised rakendused (9 tundi)</p> <p>Õppesisu</p> <p>Sulamine ja tahkumine, sulamissoojus. Aurumine ja kondenseerumine, keemissoojus. Kütuse kütteväärtus. Soojustehnilised rakendused.</p> <p>Põhimõisted: sulamissoojus, keemissoojus; kütuse kütteväärtus</p> <p>IKT rakendamine</p> <p>Fail:Soojeneminejahtumine.swf.</p>	<p>Jooksev hindamine</p> <p>teema jooksul</p> <p>Kirjalik töö</p> <p>Soojusõpetus.</p>	<p>Geograafia: veekogude jäätumisel vabanev soojushulk.</p> <p>Matemaatika: graafikud</p> <p>Bioloogia: taimede lehed ja aurumine; muld ja aurumine püsisoojased ja higistamine</p> <p>Kehalinekasvatus: sportimine ja higistamine, sporditrauma külmasprei</p> <p>Keemia: destilleerimine.</p> <p>Süsinik ja süsinikuühendid: Energia</p>

	lahendades; 4) lahendab rakendussisuga osäülesanneteks taandatavaid kompleksülesandeid	Erinevate kehade omavaheline soojuse ülekanne.		eraldumine ja neeldumine keemilistes reaktsioonides, süsinikuühendid kütusena. Orgaanilise aine põlemine, põlemisreaktsioonid Tervis ja ohutus. niisked rõivad ja külmetamine Tehnoloogia ja innovatsioon: veeauru kineetilise energia kasutamine elektrijaamades Keskkond ja jätkusuutlik areng: SEJ ja puhas keskkond Üldpädevused Õpipädevus. Suhtluspädevus. Matemaatika- ja loodusteaduste ning tehnoloogiaalane pädevus. Ettevõtlikkuspädevus.
mai	Õpilane: 1) nimetab aatomi tuuma, elektronkatte, prootoni, neutroni, isotoobi, radioaktiivse lagunemise ja tuumareaktsiooni olulisi	Tuumaenergia (8 tundi) Õppesisu Aatomi mudelid. Aatomituuma ehitus. Tuuma seoseenergia. Tuumade	Jooksev hindamine teema jooksul	Keemia: Aatomiehitus. Perioodilisuse tabel. Keemilise elemendi sümbol. Ainete ehitus. Geograafia: Tööstus ja

	<p>tunnuseid;</p> <p>2) selgitab seose, et kergete tuumade ühinemisel ja raskete tuumade lõhustamisel vabaneb energiat, tähendust, seostab seda teiste nähtustega;</p> <p>3) iseloomustab α-, β- ja γ-kiirgust ning nimetab kiirguste erinevusi;</p> <p>4) selgitab tuumareaktori ja kiirguskaitse otstarvet, töötamise põhimõtet, kasutamise näiteid ning ohutusnõudeid;</p> <p>5) selgitab dosimeetri otstarvet ja kasutamise reegleid.</p>	<p>lõhustumine ja süntees. Radioaktiivne kiirgus. Kiirguskaitse. Dosimeeter. Päike. Aatomielektrijaam.</p> <p>Põhimõisted: prooton, neutron, isotoop, radioaktiivne lagunemine, α-, β- ja γ-kiirgus, tuumareaktsioon.</p> <p>IKT rakendamine</p> <p>http://phet.colorado.edu/en/simulation/beta-decay,</p> <p>http://phet.colorado.edu/en/simulation/alpha-decay</p> <p>Fail:Aatomimudel.swf aatomi kujutamiseks</p> <p>Fail:Tuumaelektrijaam.swf elektri tootmise kohta tuumaelektrijaamas.</p>	<p>energiamaajandus: erinevate elektrijaamade eelised-puudused. Eestile lähemal asuvate TEJ asukoht kaardil, uraani leiukohad</p> <p>Ajalugu: tehnika ja teaduse Arenguetapid. Õnnetused tuumaelektrijaamadega</p> <p>Tervis ja ohutus. radioaktiivse kiirguse toime elusorganismidele; tuumaenergia rakendamine</p> <p>Üldpädevused</p> <p>Kultuuri- ja väärtuspädevus. Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Õpipädevus. Suhtluspädevus.</p>
--	--	--	--